Željko R. Pavličić

Nauka i predbračni život

Što pogoduje a što škodi psihičkom i fizičkom razvitku ljudske osobe?
Dr A. Charles Kinsey koji je ušao u svjetske enciklopedije, uz sudjelovanje više stručnjaka vršio je na području seksualnosti ispitivanja s 19000 osoba. Došli su na temelju istraživanja do slijedećih zaključaka: Predbračni odnosi su u svakom pogledu štetni, a on ih je sažeo u deset točaka:

1. -Partnerima prijeti opasnost od zaraze spolnim bolestima.
2. -Prijeti im opasnost od neželjene trudnoće, prisilnog braka i pobačaja.
3. -Nepovoljni uvjeti takova čina štetno djeluju na razvoj i život čovjeka.
4. -Osjećaj krivnje kod nekih zbog kršenja moralnih principa.
5. -Osjećaj krivnje kod djevojke radi gubitka nevinosti i budućnosti braka.
6. -Strah djevojke da muškarac izgubi poštovanje za nju i isključi ženidbu.
7. -Opasnost da partneri podcjene bračne veze i odbiju brak.
8. -Opasnost da žene postanu frigidne nakon sklapanja u braku. (Engleska 50%)
9. -Opasnost da se i nakon braka nastave odnosi s trećim osobama.
10. -Mnogi autori smatraju da suzdržavanje prije braka pogoduje psihičkom i fizičkom razvitku osobe. Rijetki su stručnjaci koji tako ne misle.

Potrebna nevinost. "Predbračni seksualni život slab je kapital za brak. Seksualni život unosi ne samo fiziološke promjene, nego se radi o cijeloj ličnosti, jer unosi afektivne i socijalne promjene u ženskom biću. To nije srednjevjekovna zabluda, nego kruta istina. Stoga u procesu odgajanja mi moramo razvijati kult nevinosti kod naših djevojaka, jer je to nešto naravno i prirodno." (Dr. S. Janković).

Seksolog i psiholog - Francuski psiholog dr Jacques Meunier tvrdi: "Kada se djevojkama savjetuju da budu nevine, to ne znači da se pada pod utjecaj zastarjelih predrasuda, nego da je to pametan stav prema najdubljim težnjama žene. Već nam godinama probijaju uši govoreći o opasnostima uzdržavanja i zabrane. Nažalost, izvjestan broj djevojaka pod utjecajem lažnonaučnog nagađanja ne treba mnogo uvjeravati da stupe u odnos za koji se poslije, uzalud kaju."

Mladići i nevinost. Postoji nečasno mišljenje u tom pogledu: muškom je dozvoljeno sve. Otuda veliki broj mladića stupa u "monogamni brak" nakon višegodišnjeg "poligamijskog ludovanja", poslije bezumnog rasipanja vlastite seksualne snage. Za njih monogamni brak pretstavlja "mirnu luku" nakon mnogih brodoloma i besplatni hotel nakon rasipanja materijalnih dobara. Logika stvari nalaže da se prije braka ne može živjeti bez kontrole, bez obzira i bez obaveza upravo razvratnički. Nema nikakova razloga da se omladini dopusti ili čak preporuči potpuna sloboda spolnih odnosa, pogotovo za vrijeme maloljetnosti, kočnice moraju postojati, mada mladi to ne vole" (Dr A. K. sv. prof, seksolog, psiholog).

Šteta od predbračnih odnosa. "Nikada se neću složiti sa shvaćanjem da je seksualno iskustvo prije braka znak oslobađanja kako ženskog tako i muškog spola, i kao takvo važan uvjet za zdravi i čvrsti brak, tj. za novi vid monogamije. Teško je naime obrazložiti tvrdnju da se monogamija u braku može stabilizirati i usavršiti putem predbračne poligamije" (Dr A.K. sv.

prof, seksolog, psiholog). Isti stručnjak nastavlja: "Čovjek svaki pa i najsiroviji tjelesni dodir plaća većim ili manjim duševnim bolom. Ako tijelo ne pamti, duša pamti. Zato slobodni život prije braka ne obogaćuje nego osiromašuje duševne vrednote, pa se može desiti da se takvi tipovi uživalaca brzo svedu na duševne siromahe i bogalje, pa duševno rasipanje nutarnjeg potencijala čini rasipnike nesposobnim da poklone ljubav onoj osobi koju izaberu za bračni život". Nije nikako moguće da mladić koji živi prije braka poligamno u braku živi monogamno, što je inače pravilo u gotovo cijelom svijetu".

Šteta za djevojke s predbračnim iskustvom. Američki seksolog dr. Sylvanus Duewell tvrdi: "Predbračno održavanje odnosa pretstavlja za djevojku mnogostruku opasnost. To tvrdim na temelju ispitivanja opsežnih anketa kroz 30 godina. Djevojka koja se ne daje mladiću povećava izglede za brak, jer:

1. - Mladići često obećavaju brak samo zato da postignu niske ciljeve.
2. - Mladić se može zapitati: Ako se meni prepustila kolikima je prije mene?
3. - Kod nekih je ljubav samo seksualna želja, smisao braka nestaje ako se sve postiglo prije braka.
4. - Uspostavljanjem odnosa ljubav se ne uvećava nego ohlađuje i može ugasiti.
5. - Mali je broj onih koji uspjevaju izbjeći trudnoću, a tada uz mnoge nedaće prijeti opasnost od pobačaja, što unesrećuje oboje. Uz sve već navedeno općenito se naglašava razlika između prirode muškarca i djevojke.

Žena nije muškarac. Pod tim naslovom francuski tjednik "Constellation" bilježi misli nekoliko psihologa koji se bave problemom predbračnog života. Pisac članka zaokružuje njihova razmišljanja: "Danas veliki broj žena smatra da pripada slobodnoj generaciji za koju slobodna ljubav pretstavlja pitanje osobnog izbora, čin koji se odbija ili se vrši po vlastitoj želji, bez obzira na moralna gledišta. U nekim slučajevima ovakav stav dovodi do jake nesigurnosti koja se završava nervnom depresijom. Takova žena je zarobljenik baš onda kada smatra da se oslobodila. To ne razumiju mnogi koji se bave tim problemom. Mnogo se više pažnje posvećuje iskušenjima nevine djevojke, nego teškim razočaranjima onih koje su se odale slobodnom životu. Zbog fiziološke konstrukcije, neudane žene koje žele da ostvare svoje tjelesne potrebe izvan braka, izlažu se ozbiljnim stradanjima. Prihvatiti neizbježno odricanje i uspjeti u samosvladavanju, znak je istovremeno i zrelosti. Zadovoljiti jednu želju koja se može lako izbjeći, djetinjasto je, nerazumno i opasno. Nevinost ne pretstavlja nikakvu opasnost i ne stavlja one koji tako žive ni pred kakova nepremostiva iskušenja. Za mladu djevojku postoje dva rješenja koja se mogu nazvati zdravim. Kada se nađe pred muškarcem koji ju progoni svojim željama: da se za njega uda, ili da mu posve jednostavno kaže - "ne!".

Muškarac i djevojka. Što žele oni a što one? Psiholozi se slažu u slijedećem: "Mladić odnos želi radi fizičkog zadovoljstva i težnje za sticanjem muškosti i zavodničkih sposobnosti, a na trećem tek mjestu dolazi nježnost. Djevojka, naprotiv stavlja na prvo mjesto drugarstvo, nježnost, zaštitu, a eventualnim pristankom na odnose želi osigurati svoju vezu i utjecaj na muškarca, dok joj je fizičko zadovoljstvo sporedna stvar. Stoga je potrebno naglasiti kako ovi oprečni stavovi u pogledu predbračnog života ne pružaju jamstvo da će se poznanstvo održati i produbiti. Osjećaj krivnje, nesigurnosti i neshvaćenosti dovodi do prekida prijateljstva, ili kasnije u braku uzrokuje razmirice, sukobe i nerijetko raskid". (Dr. Kremer). Katastrofalno je dakle ako djevojka gleda na mladića kao da je on djevojka ili obratno.

Da li je moguća suzdržljivost? Već spomenuti dr Duewell citira dra Kinseya i veli: "Prema rezultatima dugogodišnjeg ispitivanja dra Kinseya, samo je mali postotak žena tako seksualno snažan da bi nedostatak seksualnih odnosa pretstavljao za njih nešto naročito neprijatno. Većina, naime, žena ne osjeća veliku potrebu, ako njihovo veliko seksualno iskustvo nije u njima probudilo takve snažne želje. Ono što je u stvari za njih predmet traženja i što one vole to je drugarstvo i ljubav višeg tipa". (Dr Duewell). Liječnik, dr nauka, na pitanje mladića kako nadvladati tjelesne porive, dobio je odgovor: Treba zaposliti maštu pametnim mislima, a tjelo zaposliti fizičkim radom.

Etika i spolnl život. Kako treba i zašto sam sebe obuzdavati piše liječnik: "Civilizirani čovjek naučen je kontrolirati svoje prirodne nagone. Spolni nagon kod čovjeka nije samo čin tijela kao što je to kod životinje, jer je priroda čovjeka uvijek pod kontrolom njegove svijesti. Stoga spolni čin nije samo običan događaj, nego je on čin za kojega smo odgovorni. Čisti nagon za spajanjem s osobama drugog spola u biti je nemoralan i uvijek pokazuje na poremećaj u duševnom i osjećajnom životu. Prema opažanjima mnogih učenjaka takav se nagon nalazi u nezrelih ljudi, duševnih bolesnika i kriminalaca". (Dr Kremer)

Kada učiti a kada ljubiti? Tu se krije odovor na koga se odnosi riječ o "nezrelim osobama". U pravilu i najčešće će to biti nezrelost radi životne dobi, Profesor, dr sci. Predrag Keros iznosi svoje mišljenje potkrepljeno brojnim autoritetima: "Najnovija istraživanja učenjaka u svijetu i u nas pokazuju da neka naša dosadašnja stajališta o omladini, njezinu razvitku pa i o ljubavnom životu, treba mijenjati. Za omladinu je vjerojatno najnepopularnija tvrdnja da s osamnaest godina mladić i djevojka nisu još potpuno zreli. Zato i u toj dobi još uvijek treba učiti kako treba živjeti pa i kako treba ljubiti. Naprotiv, često se doima da mladi ljudi između 16 i 18 godina života misle da sami bolje razumiju život, potrebe i ljubav. Činjenica je, međutim da je mladost čovjeka najdulja u usporedbi s ostalim sisavcima i "zato ona mora biti pripremno razdoblje učenja", ističe češki znanstvenik prof. Svatopluk Štur... Nakon nemirnog puberteta slijedi između 18. i 21. godine života mirno razdoblje što je osobito pogodno za studij. No najčešće u 21. godini života počinje t.zv. "treći pubertet" u kojemu se na temelju individualnih osobina konačno oblikuje ljudsko biće. Tek u tom razdoblju završava potpuno naš tjelesni razvoj. No najvažnije je da se baš tada odvija završna borba sa intelektualnim, moralnim i karakterološkim sazrijevanjem. Većina stručnjaka se slaže da preuranjeni spolni život može osobito štetno djelovati i remetiti razdoblje mladenačkog sazrijevanja, jer takav život i eventualna trudoća prekidaju pravilnost razvitka. Znameniti stručnjak prof. Smoling ističe: "Pubertet je tek djelomična zrelost i preuranjena spolna aktivnost može smetati potpuni duševni razvitak. Profesor Bretšnajder piše; "Prijevremeni spolni odnosi troše snage, što potom nedostaju duševnom dozrijevanju čovjeka i njegovoj stručnoj izobrazbi. Tako nastaje osiromašenje interesa i duševnog života". -Zaključak: Predbračni život mladih škodi tjelesnom, duševnom i intelektualom razvoju osobe.

Rani brak-prijevremena smrt. U istočnim krajevima bivše države mladi su sklapali vrlo rane brakove, koje bi kasnije "ozakonili" pred matičarom. Evo što vele medicinski stručnjaci s tog područja: "Već godinama promatramo u tim područjima brojne pojave raka kod žena. I kada bi se te žene u najboljim godinama trebale veseliti svojem životnom djelu i svojoj unučadi, one liježu prerano u grob". Dakako da to vrijedi i za one koji se upuštaju u slobodni život prije braka.

Nemoral i rak. (New York). "Neuredni spolni odnosi češći su uzrok raka nego razni aditivi u prehrambenim artiklima ili zagađena voda i zrak" - rečeno je na konferenciji za sprečavanje raka". - Agencija "Reuter": Rak nemaju nevine žene, tvrdi veliki broj liječnika, ili se to rijetko dešava". Među ostalim dr P. Andersen tvrdi da je uzrok raka kod žena od neurednih spolnih odnosa najčešća pojava, kao što je to kod muškaraca rak od pušenja.

Tko najdulje živi? Prema opširnom ispitivanju o dužini života stanovnika u SAD-najduže žive redovnice. Uzrok: Skromna samostanska juha i čisti život".

Mladi i spolne bolesti. Prema statistici Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO) među mladima broj zaraza spolnim bolestima raste svake godine. U Njemačkoj je samo u jednoj godini zabilježeno više od 70.000 slučajeva. I u ostalim krajevima svijeta su česti novinski naslovi: "Gonoreja tinejdžerska bolest". Primarijus dr. P. Orešković iz Zagreba tvrdi da na svaki prijavljeni slučaj dolazi deset neprijavljenih. Oboljelih je dakle deset puta više. Spolne bolesti rastu porastom standarda, tvrdi se, pa su najrašireniје u SAD i u Zapadnoj Europi. Prema podacima SZO jedna trećina onih koji se nisu na vrijeme liječili, ostaju neplodni. Računa se da u SAD svake godine do 100.000 žena ostaju neplodne. Stručnjaci opominju: "Gonoreja je neizlječiva" u nekim slučajevima. Pa opet: "Otporni bakcili spolnih bolesti triumfiraju u 19 zemalja". Nacionalni Centar za kontrolu bolesti u Atlanti (SAD) izjavljuje da svake godine najmanje milijun Amerikanki oboli od teških unutarnjih upala radi navedenih bolesti... Kanada - Sveučilišni prof. Dr R. Morisset kao predsjednik Svjetske zdravstvene organizacije tvrdi da je strahoviti porast spolnih bolesti najveći zdrastveni problem u svijetu. U nastavku veli: "Oko 500 milijuna osoba zaraženo je jednom vrstom spolne bolesti, i ona je najveći uzrok neplodnosti i sljepila u cijelom svijetu". Odavno je poznato da zaražene majke rađaju slijepu djecu u nekim slučajevima.

Stravični podaci Svjetske Zdravstvene Organizacije. Podaci iz 1967. godine: "Godišnje 65 milijuna ljudi obolijeva od spolnih bolesti, čiji uzročnici postaju otporni na penicilin." - Podaci iz 1974. god.: "SZO registrirala je novih 250 milijuna gonoreje i 50 milijuna sifilisa". Napomena: "došlo je ukrštanjem do novih vrsta bakterija otpornih na antibiotike. - Podaci iz 1983 god.: Radi promiskuiteta kojemu pogoduje svjetski turizam, zabilježeno je 500 milijuna novo zaraženih".

Sida-kuga našeg vremena. Tako je naziva ministar zdravstva u SAD ovih godina i veli: "Seksualnu revoluciju pokopala je sida" - Znamo da se pod "seksualnom revolucijom" podrazumjeva razaranje svih moralnih okvira. Mnogo se piše o "anti seksualnoj revoluciji". Došlo je do velikih promjena u mnogim djelovima svijeta.

Promjena mišljenja. "Čedni studenti" - SAD. "I pored toga što se zapaža stanovita težnja za oslobađanjem od kompleksa, samo neznatan broj od 7 milijuna američkih studenata živi nemoralno". ("Svijet") - Pet godina nakon toga izvještaj o istom pitanju: "Prema pisanju časopisa "National Inquieir", a iz pera sociologa s. Friedmann, većina studenata u opširnoj anketi izjavila je da se ne drogira, da se slaže s roditeljima i da ne želi živjeti vanbračno prije svoje ženidbe" (Svijet).
"Čedni australski mladi". Australski ugledni list "Sydney Morning Herald" piše: "U Australiji tri milijuna mladih pohađa osnovne i srednje škole, a daljnjih 70.000 koledže i sveučilišta. Na temelju sveobuhvatne ankete "mladi u Australiji nisu neodgovorni ni površni, još manje opsjednuti seksom, drogom ili omalovažavanjem starijih". - Njemačka: "Svaki treći stanovnik u sta-

rosnoj dobi od 18 do 29 godina temeljito je promjenio svoje seksualne navike". - Nizozemska: Vrlo svježi podaci: "Došlo je do vrlo velikih promjena u seksualnom ponašanju mladih".

Svjedočanstva koja potresaju srca. Američki tjednik "Newsweek" na pune dvije stranice donosi popis poznatih umjetnika umrlih od side. To su uglavnom pjevači, glumci, umjetnici. Ističe se kako među njima nema fizičara, kemičara, astronoma i slično. Pod utjecajem takovih informacija došlo je do velike promjene mišljenja kako o predbračnom tako i o bračnom životu. Te promjene obuhvaćaju i mišljenja koja se mijenjaju, kao i način života. Engleski ministar zdravstva istaknuo je jedino sigurni način zaštite od side i spolnih bolesti: "Suzdržljivi predbračni život i bračna vjernost". Svjetski tisak bilježi: "Val totalnog seksa već se duže vremena povlači, a nastupaju stare vrednote: "bračna vjernost, čista ljubav i osjećajnost". Često se mogu pročitati naslovi kao: "Romantična ljubav uz čaj i kolače, bez ikakovih seksualnih primisli." Andy Warholl otac pop-glazbe izjavljuje da se već nekoliko godina odriče slobodnog života. Priča novinarima: "Ima već nekoliko godina kako ograničavam svoj seksualni život. Prešao sam na pristojne telefonske razgovore s onima koje volim. Ni ja ni one sigurno ne mislimo ni na kakove prljavštine." Slično misle i slično žive: Richard Cliff, sestre Bronte, F. Nightigale i brojni drugi." U mnogim zemljama strah od bolesti zatvara kuće nemorala, noćni klubovi gasnu na sve strane, a u Njemačkoj je u nekoliko zadnjih godina zatvoreno 2000 "diskača" u kojima se zabavljalo do jutarnjih sati. Ozloglašene svjetske pornografske publikacije izgubile su mnoge pretplatnike, pa kako veli novinar "tavore na rubu života i smrti". Bezuvjetno treba naglasiti činjenicu da je to pojava i kod mladih, i što je najuočljivije, kod onih koji su obrazovaniji. Najizloženiji su Oni bez solidne naobrazbe ili solidne obitelji.

Velika Britanija. Ugledni "The Guardian" bilježi izjavu u svijetu poznate Liz Hodkins, koja je godinama živjela bez ikakvih granica morala: "U ovom seksom opsjednutom svijetu treba početi iz početka i uvjeriti ljude da se i bez seksualnog života može biti sretan. Seks je štetan i za fizičko kao i za psihičko zdravlje. Zatupljuje intelekt; gdje seks prevladava rečeno je zbogom akademskoj karijeri i razvoju osobe, posebno kod djevojaka. Seks nam je donio bijedu, samoubojstva, rastavu braka, drogu, infarkt i sidu." Izjava ove osobe, savršeno se poklapa sa svim izjavama, a naveli smo ih cijeli niz, izjavama liječnika, seksologa, psihologa i sociologa. Fizičke bolesti, ometanje intelektualnog i moralnog razvoja, gubitak životnih nada i sretne budućnosti.

Problem pobačaja. U SAD svake godine zatrudni oko milijun i dvjesto djevojaka i to većinom maloljetnica. Polovica njih rodi djecu, a polovica izvrši pobačaj. U Engleskoj je jedne godine zabilježeno više pobačaja kod neudanih nego kod žena u braku. U Zagrebu je samo jedne godine 2.800 djevojaka učinilo pobačaj. Dr. Stampar stručnjak za ta pitanja tvrdi kako kod nas godinama unatrag sve veći broj djevojaka pribjegava pobačaju. Liječnici se slažu u jednom: "Nema bezopasnih pobačaja". Uz brojne komplikacije i dugotrajno liječenje, prema nekima - 15 posto djevojaka, kao i žena, nakon pobačaja više ne može imati djece. - Posebno je važno naglasiti, kako je ovaj cijeli spis nastao na temelju brojnih izvještaja iz našeg tiska - većinom iz prethodnog sistema, kao i iz svjetskog tiska. On nema namjere da zadire u medicinsku znanost, nego želi mlade potaknuti na razmišljanje u mnogostrukim opasnostima koje prijete onima koji se lakomisleno odaju slobodnom životu prije braka.

Što nam kaže vjera?

Biblija na prvim stranicama izvještava o stvaranju čovjeka. Zamišljen je i stvoren na sliku i priliku Božju, što se više puta ponavlja. Stvoren je kao muško i žensko", kako dalje čitamo. Žena je stvorena od čovjekova tijela, jer "nije dobro da čovjek bude sam", govori Stvoritelj. Težnja će muža prema ženi biti takova, da će "ostaviti oca svojega i majku svoju i prionuti uz ženu svoju". Ta veza mora biti prema Božjem planu trajna, jer "što Bog združi čovjek neka ne rastavlja". Tom izvještaju sveti pisac dodaje jednu zapovijed koju Bog daje prvim ljudima: plodite se i množite i napunite zemlju".

Crkva na temelju tog biblijskog izvještaja govori o trostrukoj svrsi ženidbe: Međusobna ljubav i pomoć-za čitav život, rađanje potomstva, i zakonito udovoljavanje spolnom nagonu.

Očito je i na temelju nauke vjere i po prirodi stvari slijedeće:

Ljubav mladih prije braka je nesigurna, nema jamstva za trajnost, a o međusobnoj pomoći ne može biti govora ni sa jednog aspekta. Kako radi nezrelosti, tako radi života bez jedinstva.

Rađanje djece. S koliko straha oni koji se odaju slobodnom životu izbjegavaju rođenje djeteta i što sve ne poduzimaju da se "zaštite" od ploda koji bi morao biti najbogatiji pečat ljubavi muškarca i žene. Počevši od raznih škodljivih sredstava, pa sve do pobačaja.

Udovoljavanje na zakoniti način spolnom nagonu. U premnogim kulturama od predpovijesti do danas postojao je pojam "zakonite" i "nezakonita veze". Na temelju onoga što smo naveli a što tvrde vrhunski stručnjaci, život izvan okvira određenih vjerskim zasadama, izvan solidne zajednice obiluje mnogim nevoljama kako prije sklapanja braka, tako i u kasnijem životu.

Nemila sudbina pojedinaca. Biblija pripovijeda o plemenitom mladiću Tobiji kojega je otac poslao daleko u tuđinu s pratiocem anđelom Rafaelom, da uzme novac koji je njegov otac posudio prije mnogo godina svojem rođaku. Došao je na cilj svojega putovanja, upoznao plemenitu djevojku i poželio da je uzme za ženu. Pristala je i ona i njezini roditelji, ali je Tobiju uhvatio veliki strah, jer je saznao da je sedam muškaraca koji su se pokušali približiti djevojci naglo umrlo. No anđeo Rafael mu govori da se ne mora bojati. Njih je naime ubio zao duh. On tumači Tobiji: "Zao duh ima prevlast nad onima koji se žene kao nerazumni konj i mazga, jer su iz srca protjerali Boga i ugađaju samo svojim strastima". Ti pak uzevši djevojku za ženu učini to više iz čežnje za djecom, nego vođen strašću". Tobija je tako učinio, oženio se i osnovao brak ispunjen srećom.

Ne mora netko biti vjernik, a da ipak shvati kako je bit odnosa muškarca i žene-ljudsko dostojanstvo. Nekoliko seksologa smo naveli koji naglašavaju razliku između životinje i čovjeka. Životinja živi nagonski. Čovjek kontrolira svoj nagon i radi sebe i radi djevojke. "Spolni nagon nije samo puki nagon kao kod životinje" veli dr. Kerep. "Takav nagon je svojstven nezrelim ljudima, duševnim bolesnicima i kriminalcima".

Jedan od najvećih zoologa svih vremena dr. Brehm napisao je cijeli niz knjiga o životinjskim vrstama. On veli: "Uvreda je za životinju kada se kaže za nekog čovjeka: pokvaren je kao životinja. Životinja, kada joj dođe vrijeme zasniva svoje leglo, rađa potomstvo, a tada je mirna do novog, zova naravi. Pokvaren čovjek međutim zabavlja svoju maštu samo niskim predočbama, vodi takove razgovore, pjeva takve pjesme, traži samo takove filmove i razvratne zabave. On je dakle gori od nerazumne životinje. Tako uči i nauka i Biblija.

Puna adresa: Željko Pavličić, Strossmayerov trg 5. - Đakovo - Tel. 031/843-138